

BARIŞ MI, SAVAŞ MI?

FUAT AKYÜREK

1 Eylül Dünya Barış Günü. 1 Eylül 1939'da Nazi Almanya'sı Polonya'yı işgal ederek 2. Dünya Savaşı'nı resmen başlatmıştı. Nazi Almanya'sı Sovyet ordularının ve diğer müttefiklerin mücadelesi ve halkların büyük fedakarlıkları sonunda yenilgiye uğratıldı ve dünya faşizm belasından kurtuldu. Dünya halklarının ve uluslararası işçi sınıfının bu dönemi unutmaması için 1 Eylül, sosyalist ülkeler tarafından Dünya Barış Günü olarak kabul edildi. Birleşmiş milletler 21 Eylül'ü Dünya Barış Günü kabul etse de, dünya halkları Dünya barış Günü olarak 1 Eylül'ü kabul etmektedir.

Ama artık başta büyük emperyalist devletlerin yöneticileri olmak üzere, gerici devletlerin egemen sınıflarından dünya barışı ve silahsızlanma üzerine sözler duyulmuyor. Aksine yeni ve daha yıkıcı silahların üretimi yoğunlaştı, ordular yeniden organize ediliyor, dünyadaki çatışma bölgeleri yaygınlaşıyor, büyük güçler dünya coğrafyasının hemen hemen her bölgesinde karşılıklı mevzilenmelerini güçlendiriyorlar. Emperyalist büyük devletlerin liderleri tehditlerini açıkça savurur oldular. Dünyanın pek çok bölgesinden gerginlik ve çatışma haberleri geliyor ve dünya halkları bazı gelişmeleri adeta nefeslerini tutarak takip ediyorlar.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün (SIPRI) aktardığı tahminlere göre, küresel askeri harcamalar, 2014 yılında, neredeyse 1,8 trilyon dolara ulaşmıştı. Bunun yaklaşık 1 trilyon doları ABD tarafından harcanmaktadır. Bu ülke yılda 700 milyar doları silahlanmaya ayırmakta, yürüttüğü operasyonlarla bu harcama 1 trilyon doları bulmaktadır. Dünya çapındaki askeri harcamalar, 2015'e kadar yüzde 1,7 artmıştı ve bu harcamalar her yıl düzenli olarak yükselmektedir. 2017'de silahlanma harcamalarının 2 trilyon doları çok fazla geçeceği kesin gibidir.

Amerikan silah tekelleri dünya silah ticaretinin yaklaşık yüzde 75'ini kontrol etmektedir. ABD, Çin, Rusya, İngiltere, Japonya, Almanya, Fransa gibi ülkeler silahlanmada başı çekmektedirler. Ortadoğu bölgesinde Türkiye başta olmak üzere hemen hemen tüm devletler büyük bir hızla silahlanmaktadır. Gelişmeler göstermektedir ki Ortadoğu'nun yanı sıra Asya-Pasifik, Doğu Avrupa ve Afrika'daki hükümetler sürekli silah satın almaktadırlar. İç savaşların, bölgesel anlaşmazlıkların şiddetli olduğu yerler ise tam anlamı ile bir barut fıçısına dönüşmüş durumdadırlar.

Burada sorulması gereken soru şudur; Dünyanın belli başlı büyük devletleri ve onların müttefikleri ve uşakları neden büyük bir hızla silahlanıyorlar? Emperyalistler neden bu kadar silahlanıyorlar sorusunun yanıtı gelecekte bu silahların müzeleri doldurması için değilse, bu soruya tarihin geçmiş deneyimlerini dayanarak böyle yanıtlamıyorsak, bu sorunun tek bir yanıtı bulunmaktadır: kapitalist emperyalist sisteme emperyalist devletler sürekli olarak pazarlara ve bölgelere egemen olmak için, oraları kontrol altına almak, rakiplerini püskürtmek için silahlanmaktadır. Uluslararası tekeller dev boyutlardaki üretimlerini ancak rakip ülke ve tekelleri gerileterek, yıkararak geliştirebilmektedirler. Pazarlar için "barışçı" mücadelerin yerine silahlı mücadelelerin geçmesi için sadece çelişkilerin keskinleşmesi ve koşulların olgunlaşması gerekmektedir.

Bu durum ham madde ve enerji kaynaklarını ele geçirme, stratejik geçiş yollarını denetim altına alma mücadelesini oldukça sertleştirmektedir. Emperyalist politikanın savaşları ve silahlanmayı sürekli ön planda tutmasının nedeni budur. Emperyalist büyük devletler dünyayı güçleri oranında paylaşmaktadır. Sona eren her paylaşma yeni paylaşımlar için mücadeleyi gündeme getirmekte, kaybedenler kaybettiklerini geri almak için yeni baştan mücadeleye atılmaktadırlar.

Durum böyle olunca uluslararası işçi sınıfının ve dünya halklarının emperyalist kapitalist sisteme ve silahlanmaya karşı mücadelesinin de zorunlu olduğu kendiliğinden anlaşılacaktır. Gerçek barış ve silahsızlanma ancak kapitalist emperyalist sistemin yıkılması ile olanaklı olacaktır. Dünyanın emekçi halkları bunun mücadelesini verirken, güncel olarak ortaya çıkmış bölgesel sorunlarda, gericilerin kapışmasına dönen iç çatışmalarda barışı savunmayı da kuşkusuz ihmal etmeyeceklerdir. Dünya halkları emperyalist sistemi yıktıklarında, sömürsüz ve sınıfsız bir dünya kurduklarında gerçek barışı da kuracaklardır.

Eylül / 2017